

PIERWSZA FORMA POGRZEBU ZAWIERAJĄCA STACJE W DOMU ZMARŁEGO, W KOŚCIELE I PRZY GROBIE

W DOMU ZMARŁEGO

W miejscu, w którym spoczywa ciało zmarłego, należy przed pogrzebem przygotować krzyż, a jeżeli jest taki zwyczaj, także chorągwie.

Kapłan razem z ministrantami niosącymi wodę święconą udaje się do domu, w którym spoczywa ciało zmarłego. Wchodząc pozdrawia obecnych, po czym wkłada albę lub komżę, stułę (i kapę) koloru fioletowego albo czarnego. Jeżeli kapłan odprawiający pogrzeb jest odziany w kapę, mogą mu asystować dwaj diakoni odziani w dalmatyki albo dwaj kapłani odziani w stuły lub w kapy.

OBRZĘDY WSTĘPNE

Kapłan czyni znak krzyża i zwraca się do obecnych ze słowami pociechy płynącej z wiary posługując się tekstami Pisma św.

K. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

W. Amen.

A. Albo

Por. 2 Kor 1,3

K. Ojciec miłosierdzia i Bóg wszelkiej pociechy niech będzie z wami wszystkimi.

W. I z duchem twoim.

B. Albo:

Por. 2 Tes 2, 16

K. Nasz Pan, Jezus Chrystus i Bóg, nasz Ojciec, który nas umiłował i udzielił nam wiecznej pociechy i mocnej nadziei, niech pocieszy wasze serca i pozostanie z wami.

W. I z duchem twoim.

C. Albo:

Por. Rz 8, 11

K. Miłość Boga Ojca, który wskrzesił z martwych Jezusa i przywróci do życia nasze śmiertelne ciała mocą swojego Ducha, niech was napełni pokojem i pozostanie z wami.

W. I z duchem twoim.

D. Albo:

Por. 1 P 1, 3

K. Bóg Ojciec, który zrodził nas do żywej nadziei przez zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa, niech będzie z wami.

W. I z duchem twoim.

E. Albo:

Por. Ap 1, 4—5

K. Łaska i pokój od Boga wszechmogącego i od Jezusa Chrystusa, który nas miłuje i przez krew swoją uwolnił nas od grzechu, niech będą z wami.

W. **I z duchem twoim.**

WYRAZY WSPÓLCZUCIA

Jeżeli okoliczności za tym przemawiają, kapłan składa wyrazy współczucia najbliższemu zmarłego. Powinien to uczynić własnymi słowami, uwzględniając związki, które łączyły obecnym ze zmarłym (np. ojciec, matka, dzieci, mąż, żona, wychowankowie, współpracownicy itp.). Podany niżej tekst służy jako przykład:

Zgromadziliśmy się, aby pożegnać naszego brata (*naszą siostrę*) N. Jego (*jej*) śmierć napełniła bólem jego (*jej*) rodzinę i wielu z nas. Wszyscy bierzemy udział w ich cierpieniu i wyrażamy im nasze współczucie, chcemy być z nimi w ciężkiej dla nich chwili. Wierzymy, że śmierć jest początkiem nowego, lepszego życia, a nasza rozłąka ze zmarłymi jest przejściowa. Ufamy, że spotkamy się znowu z N. w domu naszego Ojca.

Kapłan kropi ciało wodą święconą.

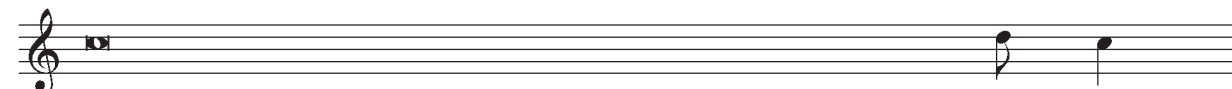
PSALMODYA

Stosownie do okoliczności śpiewa się lub mówi:

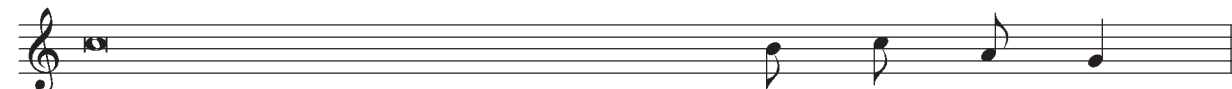
PSALM 130 (129)

Ant. Bóg mi - ło - sier - ny da - je od - ku - pie - nie.

Z głębokości wołam do Ciebie, Pa - nie,

Panie, wpsłuchaj gło - su me - go.

Nachyl swe ucho
na głos mego błagania. /**Ref.**

Jeśli zachowasz pamięć o grzechu, Panie,
Panie, któż się ostoi?

Ale Ty udzielasz przebaczenia,
aby Ci ze czcią służono. /**Ref.**

Pokładam nadzieję w Panu,
dusza moja pokłada nadzieję w Jego słowie,
dusza moja oczekuje Pana.

Bardziej niż strażnicy poranka,
niech Izrael wygląda Pana. /**Ref.**

U Pana jest bowiem łaska,
u Niego obfite odkupienie.
On odkupi Izraela
ze wszystkich jego grzechów. /Ref.

Chwała Ojcu i Synowi,
i Duchowi Świętemu.
Jak była na początku teraz i zawsze,
* i na wieki wieków. Amen. /Ref.

MODLITWA ZA ZMARŁEGO

A.

Módlmy się. Tobie, Boże, pokornie polecamy naszego brata (*naszą siostrę*) N., którego (którą) darzyłeś wielką miłością w całym życiu doczesnym, i prosimy, abyś teraz uwolnił go (*ją*) od zła wszelkiego i dał mu (*jej*) wieczny pokój. Dla naszego brata (*naszej siostry*) N. przeminęło już życie ziemskie, błagamy Cię zatem, miłosierny Boże, abyś wprowadził go (*ją*) do Twojego królestwa, gdzie nie będzie już smutku, ani narzekania, ani bólu, lecz pokój i radość z Twoim Synem i Duchem Świętym, na wieki wieków.

W. Amen.

B. Albo:

Panie, Ojczy Świąty, wszechmogący Boże, pokornie Cię prosimy, abyś łaskawie wprowadził do miejsca radości, światłości i pokoju Twojego sługę N., którego (*Twoją służebnicę N, którą*) z tego świata wezwałeś do siebie. Niech dusza jego (*jej*) nie doznaje cierpienia, a gdy nadejdzie wielki dzień zmartwychwstania i odpłaty, racz go (*ją*), Panie, wskrzesić ze Świętymi i wybranymi, odpuść mu (*jej*) wszystkie przewinienia i grzechy i daj mu (*jej*) nieśmiertelne życie z Tobą w królestwie wiecznym. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

C. Albo:

Za zmarłego i pogrążonych w żalobie

Panie Jezu, nasz Zbawicielu, Ty wydałeś się na śmierć, aby wszyscy ludzie mogli dostąpić zbawienia i przejść ze śmierci do życia, pokornie Cię błagamy, abyś pocieszył wszystkich płaczących, którzy się modlą za drogiego im zmarłego. Panie święty i nieśmiertelny, który przez śmierć swoją otworzyłeś Twoim wiernym bramy życia, odpuść naszemu bratu (*naszej siostrze*) wszystkie grzechy. Królu przedwieczny, nie oddalaj go (*jej*) od siebie, lecz swoją zwycięską mocą wprowadź go (*ją*) do miejsca światłości, szczęścia i pokoju. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

W. Amen.

MODLITWA ZA POGRAŻONYCH W ŻALOBIE

Po modlitwie za zmarłego można odmówić następującą modlitwę za pograżonych w żalobie:

Módlmy się. Miłosierny Ojcze i Boże wszelkiej pociechy, Ty nas ogarniasz wieczną miłością i ciemności śmierci przemieniasz w jutrzenkę życia, wejrzyj na Twoich wiernych pograżonych w żalobie. Twój Syn, a nasz Pan, zwyciężył naszą śmierć i zmartwychwstając przywrócił nam życie, prosimy Cię, daj nam tak dążyć do Niego, abyśmy po doczesnym życiu połączyli się kiedyś z naszymi braćmi tam, gdzie otrzesz wszystkie łzy z naszych oczu. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

Jeżeli nie odprawia się stacji w domu zmarłego, kapłan wychodzi na spotkanie orszaku pogrzebowego do ustalonego miejsca, np. do krzyża lub figury, albo przed drzwi kościoła i pozdrawia uczestników pogrzebu. Następnie kropi ciało wodą święconą i stosownie do warunków odmawia jedną lub wszystkie modlitwy przewidziane w domu zmarłego.

PROCESJA DO KOŚCIOŁA

Jeżeli ciało zmarłego przenosi się w procesji do kościoła, wówczas odbywa się ona stosownie do miejscowego zwyczaju, ministrant z krzyżem idzie na przodzie, a kapłan poprzedza trumnę. Kapłanowi może towarzyszyć zespół śpiewaczy albo grupa wiernych, którzy przewodniczą w śpiewie. W czasie procesji można śpiewać:

PSALM 51 (50)

Ref. Wiecz-ny od - po - czy - nek racz mu (jej) dać, Pa - nie,
a świat - łość wie- ku - is - ta nie - chaj mu (jej) świe- ci.
Zmiłuj się nade mną, Boże, w ła - ska - wość - ci swo - jej,
w ogromie swej litości zgładź nie - pra - wość mo - ją.

Obmyj mnie zupełnie z mojej winy
i oczyść mnie z grzechu mojego. /Ref.

Uznaję bowiem nieprawość swoją,
a grzech mój jest zawsze przede mną.

Przeciwno Tobie samemu zgrzeszyłem
i uczyniłem, co złe jest, przed Tobą. /Ref.

Abyś okazał się sprawiedliwy w swym wyroku
i prawy w swoim sądzie.
Oto urodziłem się obciążony winą
i jako grzesznika poczęła mnie matka. /Ref.

A Ty masz upodobanie w ukrytej prawdzie,
naucz mnie tajemnic mądrości.
Pokrop mnie hizopem, a stanę się czysty,
obmyj mnie, a nad śnieg wybieleję. /Ref.

Spraw, abym usłyszał radość i wesele,
niech się radują kości, które skruszyłeś.
Odwróć swe oblicze od moich grzechów
i zmaż wszystkie moje przewinienia. /Ref.

Stwórz, Boże, we mnie serce czyste
i odnow we mnie moc ducha.
Nie odrzucaj mnie od swego oblicza
i nie odbieraj mi świętego ducha swego. /Ref.

Przywróć mi radość z Twojego zbawienia
i wzmocnij mnie duchem ofiarnym.
Będę nieprawych nauczał dróg Twoich
i wrócą do Ciebie grzesznicy. /Ref.

Uwolnij mnie, Boże, od kary za krew przelaną, Boże, mój Zbawco,
niech sławi mój język Twoją sprawiedliwość.
Panie otwórz wargi moje,
a usta moje będą głosić Twoją chwałę. /Ref.

Ofiarą bowiem Ty się nie radujesz,
a całopalenia, choćbym dał, nie przyjmiesz.
Boże, moją ofiarą jest duch skruszony,
pokornym i skruszonym sercem Ty, Boże, nie gardzisz. /Ref.

Chwała Ojcu i Synowi,
i Duchowi Świętemu.
Jak była na początku teraz i zawsze,
i na wieki wieków. Amen. /Ref.

Można odmawiać różaniec albo inne modlitwy. Pochód może się również odbyć w pełnym skupieniu milczeniu. W takim wypadku należy wiernych zachęcić do zachowania milczenia i do cichej modlitwy.

Jeżeli ciało przewozi się autobusem, w którym jedzie kapłan i uczestnicy pogrzebu, można śpiewać, odmawiać różaniec lub zachować milczenie.

STACJA DRUGA: W KOŚCIELE

Gdy procesja wchodzi do kościoła, rozpoczyna się śpiew na wejście z Mszy pogrzebowej, stosownie do norm podanych we Wprowadzeniu ogólnym do mszału. Jeżeli jest tylko jeden duszpasterz, który musi usiąść do konfesjonatu, przed śpiewem na wejście wierni mogą śpiewać inne pieśni.

Trumnę składa się na niewielkim podwyższeniu, tak aby nie zasłaniała ołtarza. Jeżeli krzyż ołtarzowy jest dobrze widoczny z nawy kościoła, nie należy stawiać krzyża obok trumny. Wokół trumny można ustawić kilka zapalonych świec, można także postawić u wezłowania zmarłego sam paschał.

Na trumnie można położyć Ewangelię lub Pismo święte. Na trumnie kapłana i diakona można ułożyć stulę lub inne symbole przyjęte w diecezji. Jeżeli się kładzie księgę Pisma św. lub inne symbole, należy wyznaczyć kapłana lub ministranta, który przed wyniesieniem trumny z szacunkiem je zdejmie i odniesie do zakrystii.

MSZA ŚWIĘTA

Zgodnie z Wprowadzeniem ogólnym do Liturgii Godzin można organicznie połączyć z Mszą pogrzebową Jutrznie lub Nieszpory za zmarłych. Szczegółowe przepisy podano w Liturgii Godzin. Jeżeli zaś pragnie się bardziej ubogacić liturgię Mszy pogrzebowej, można śpiewać psalmy które rias poszczególne jej części przewiduje Graduał rzymski lub Graduał uproszczony.

Po włożeniu szat mszalnych kapłan podchodzi do ołtarza, całuje go i rozpoczyna Mszę św.

Po pozdrowieniu wiernych kapłan wprowadza ich do udziału w obrzędach Mszy Św., biorąc pod uwagę wybrane czytania. Może posłużyć się także następującymi słowami:

Wiemy, że wskutek ludzkiej skłonności do złego wszyscy popełniamy grzechy. Przed Najświętszym Bogiem nikt nie jest bez winy. Dlatego chcemy złożyć za naszego zmarłego brata (*naszą zmarłą siostrę*) Ofiarę Eucharystyczną, jako zadośćuczynienie za jego (*jej*) grzechy. Będziemy prosili Boga, aby go (*ją*) oczyścił od wszelkiej winy i dopuścił do społeczności Świętych.

*Jeżeli Mszę św. poprzedziła procesja z domu do kościoła, opuszcza się akt pokuty. Jeśli zaś obrzędy pogrzebu rozpoczynają się od Mszy św., akt pokuty odbywa się jak zwykle. W trzeciej formie aktu pokuty można się posłużyć następującymi wezwaniem. Wezwania te można również zaśpiewać jako tropy - **Panie, zmiłuj się nad nami.***

Po kolekcie następuje Liturgia słowa, która może zawierać trzy czytania. Poza okresem wielkanocnym pierwsze z nich należy wybrać ze Starego Testamentu.

Po Ewangelii należy wygłosić krótką homilię, w której można wspomnieć o okolicznościach życia i śmierci zmarłego, ale nie należy wygłaszać mowy pochwalnej na jego, cześć.

Po homilii następuje modlitwa powszechna.

We Mszy pogrzebowej można zachować procesję z darami; powinna się ona odbyć w czasie obrzędu przygotowywania darów. W ramach katechizacji należy wiernych pouczać o związku tej procesji z liturgią eucharystyczną. Wypada, aby dary potrzebne do Eucharystii przynieśli przedstawiciele rodziny zmarłego.

Należy zachęcić wiernych, zwłaszcza z rodziny zmarłego, do pełnego uczestnictwa w Ofierze Eucharystycznej za zmarłego przez przyjęcie Komunii św.

OSTATNIE POŻEGNANIE

Po odmówieniu modlitwy po Komunii albo jeżeli nie było Ofiary Eucharystycznej, po odprawieniu Liturgii słowa, kapłan ubrany w ornat lub kapę, przystępuje do obrzędu ostatniego pożegnania zmarłego.

Przy pogrzebach kapłanów oraz osób szczególnie zasłużonych dla Kościoła przed obrzędem można wygłosić słowa pożegnania.

WEZWANIE DO MODLITWY

Kapłan stojąc w pobliżu trumny, zwrócony do ludu, mając obok siebie ministrantów z wodą święconą i kadzielnicą, wzywa obecnych do modlitwy tymi lub podobnymi słowami:

A.

Nasz brat zasnął (nasza siostra zasnęła) w pokoju z Chrystusem. Z wiarą i nadzieją życia wiecznego polecamy go (*ją*) miłosierdziu Bożemu. Prośmy Boga, aby N., który (*a*) przez chrzest stał (*a*) się przybranym dzieckiem Bożym i w ciągu życia karmił (*a*) się Ciałem Chrystusa, teraz został (*a*) wezwany (*a*) na ucztę dzieci Bożych w niebie i razem ze Świętymi stał (*a*) się dziedzicem obiecanej nagrody wiecznej. Módlmy się do Boga także za nas, pogrążonych w żałobie, abyśmy razem z naszym bratem (naszą siostrą) mogli wyjść naprzeciw Chrystusa, gdy On, Życie nasze, objawi się w chwale. Niech ta nadzieja przenika nasze skupienie i naszą modlitwę.

Cicha modlitwa.

B. Albo:

Pożegnajmy zmarłego (*zmarłą*) N. Przez całe życie pracował (*a*) i cierpiał (*a*) z Chrystusem, służył (*a*) swojej rodzinie i bliźnim, którzy potrzebowali pomocy. Wiemy, że dobre czyny idą za nim (*nią*) przed tron Boży. Dlatego z ufnością polecamy go (*ją*) miłosierdziu Bożemu w cichej modlitwie.

Cicha modlitwa.

C. Albo:

Pożegnajmy serdecznie naszego brata (*naszą siostrę*). Niech to ostatnie pożegnanie będzie wyrazem naszej miłości, ukoi nasz ból i umocni nadzieję. Kiedyś bowiem z miłością i radością spotkamy ponownie naszego brata (*naszą siostrę*) tam, gdzie śmierć zostanie pokonana przez miłość Chrystusa, która wszystko zwycięża. Niech ta nadzieja przenika nasze skupienie i naszą modlitwę.

Cicha modlitwa

Wszyscy modlą się przez chwilę w zupełnej ciszy.

ŚPIEW

Po cichej modlitwie następuje śpiew pożegnalny.

MELODIA I

Przy - bądź - cie z nie - ba na głos na - szych
mo - dlitw, mie - szkań - cy chwa - ły, wszys - cy
Świe - ci Bo - ży; Z o - błó - ków jas - nych
zejdz - cie a - nio - ło - wie, z rze - szą
zba - wio - nych spiesz - cie na spot - ka - nie.
A - niel - ski or -szak niech twą du - szę
przyj - mie, u - nie - sie z zie - mi ku wy -
ży - nom nie - ba, a pieśń zba - wio - nych
niech ją za - pro - wa - dzi, aż przed
o - bli - cze Bo - ga Naj - wyż - sze - go.

Niech cię przygarnie Chrystus uwielbiony,
On wezwał cię do Królestwa światła.
Niech na spotkanie w progach Ojca domu
po ciebie wyjdzie litościwa Matka.

Anielski orszak...

Promienny Chryste, Boski Zbawicielu,
jedyne światło, które nie zna zmierzchu,
bądź dla tej duszy wiecznym odpocznieniem,
pozwól oglądać chwały Twej majestat.

Anielski orszak...

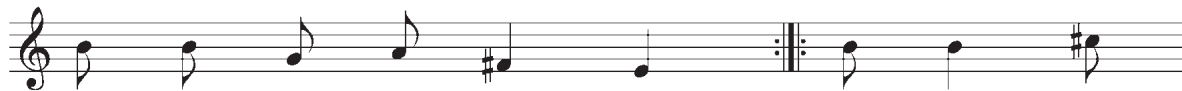
MELODIA II

Przy - bądź - cie z nie - ba na głos na - szych
Z o - bło - ków jas - nych zejdz - cie a - nio -

mo - dlitw miesz - kań - cy chwa - ły,
ło - wie, z rze - szą zba - wio - nych

wszys - cy Świę - ci Bo - ży. A - niel - ski
spiesz - cie na spot - ka - nie. A pieśń zba -

or - szak niech twą du - szę przyj - mie,
-wio - nych niech ja za - pro - wa - dzi,

u - nie - sie z zie - mi ku wy - ży - nom nie - ba,
aż przed o - bli - cze Bo - ga Naj - wyż - sze - go.

Jeśli nie można śpiewać, należy odmówić wezwania za zmarłego nr 243

POKROPIENIE

Kapłan mówi:

Wszchemogący Bóg odrodził cię z wody i Ducha Świętego na życie wieczne, niech zatem dopełni dzieła, które rozpoczął na chrzcie świętym.

Stojąc w miejscu trzykrotnie kropi trumnę wodą święconą.

Jeżeli to możliwe, kapłan nakłada kadzidło do kadzielnicy, po czym mówi:

Twoje ciało było świątynią Ducha Świętego, niech Bóg przyjmie cię do swojej chwały.

Stojąc w miejscu trzykrotnie okadza trumnę.

MODLITWA CELEBRANSA:

Kapłan odmawia modlitwę:

A.

Ojcze nieskończenie dobry, w Twoje ręce polecamy naszego brata (*naszą siostrę*) N. i mocno ufamy, że razem z wszystkimi, którzy umarli w Chrystusie, będzie miał (*a*) udział w Jego zmartwychwstaniu. Dzięki Ci składamy za wszystkie dobrodziejstwa, którymi obdarzyłeś Twojego sługę (*Twoją służebnicę*) w ziemskim życiu, i które za jego pośrednictwem nam przypadły w udziale.

Boże, wysłuchaj miłosiernie nasze prośby i spraw, aby bramy raju otworzyły się przed Twoim sługą (*Twoją służebnicą*), nam zaś, którzy pozostajemy na ziemi, daj moc, abyśmy się wzajemnie pocieszali słowami wiary, aż spotkamy się wszyscy w Chrystusie i na zawsze połączymy się z Tobą i z naszym bratem (*naszą siostrą*). Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

B. Albo:

Boże, Stwórco nieba i ziemi, Ty przez chrzest dałeś nowe życie człowiekowi, który popadł w niewolę śmierci, Ty posłałeś naszego Pana, Jezusa Chrystusa, aby zwyciężył potęgę śmierci i zmartwychwstał dla zbawienia wierzących, Ty dajesz udział w Jego zmartwychwstaniu wszystkim, którzy do Niego należą, Tobie polecamy naszego brata (*naszą siostrę*) N. i prosimy, abys go (*ja*) przyjął do błogosławionej społeczności Świętych. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

C. Albo:

Tobie, Boże, polecamy naszego brata (*naszą siostrę*) N. i prosimy Cię, Ojcze pełen miłosierdzia, odpuść mu (*jej*) grzechy, które popełnił (*a*) z ludzkiej ułomności, aby umarły (*a*) dla świata żył (*a*) dla Ciebie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

Po modlitwie wynosi się ciało z kościoła. W tym czasie śpiewa się następujące antyfony:

Niech a - nio - ło - wie za - wio - dą cię
do ra - ju, a gdy tam przy - bę - dziesz,
niech przy - mą cię mę - czen - ni - cy
i wpro - wa - dzą cię do kra - i - ny ży - cia
wiecz - ne - go. Chó - ry a - niel - skie
nie - chaj cię po - dej - mą i z Chry - stu - sem
zmar - twych wsta - łym miej ra - dość wiecz - ną.

Inna antyfona

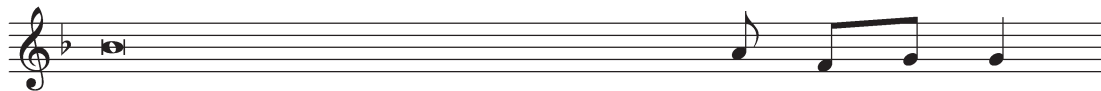
Ja jest - em zmar - wych - wsta - nie i
ży - cie, kto wie - rzy we Mnie
choć - by i u - marł, żyć bę - dzie,
a każ - dy, kto ży - je i wie - rzy
we Mnie, nie um - rze na wie - ki.

Ref. W kra- i - nie ży - cia bę - dę wi - dział Bo - ga.

Miłuję Pana, albowiem u - sły - szal

głos mego bla - ga - nia.

Bo skłonił ku mnie swe ucho,
w dniu, w którym wołałem. /**R.**

Oplotły mnie więzy śmierci,
dosięgły mnie pęta otchłani,
ogarnął mnie strach i udręka,
Ale wezwałem imienia Pana:
"Panie, ratuj moje życie". /**R.**

Pan jest łaskawy i sprawiedliwy,
Bóg nasz jest miłosierny.
Pan strzeże ludzi prostego serca:
byłem w niedoli, a On mnie wybawił. /**R.**

Wróć, duszo moja, do swego spokoju,
bo Pan dobro ci wyświadczył.
Uchronił bowiem moją duszę od śmierci,
oczy od łez, nogi od upadku.
Będę chodził w obecności Pana
w krainie żyjących. /**R.**

Chwała Ojcu i Synowi,
i Duchowi Świętemu.
Jak była na początku teraz i zawsze,
i na wieki wieków. Amen. /**R.**

PSALM 116 B (115)

Ref. W krainie życia będę widział Boga.

Ufność miałem nawet wtedy, gdy mówiłem:

„Jestem w wielkim ucisku”.

I zaleźniony wołałem:

„Każdy człowiek jest kłamcą”./R.

Czym się Panu odpłacę

za wszystko, co mi wyświadczył?

Podniosę kielich zbawienia

i wezwę imienia Pana./R.

Wypełnię me śluby dla Pana

przed całym Jego ludem.

Cenna jest w oczach Pana

śmierć Jego wyznawców./R.

O Panie, jestem Twoim sługą,

Twym sługą, synem Twojej służebnicy.

Tyś rozerwał moje kajdany,

Tobie złożę ofiarę pochwalną

i wezwę imienia Pana. /R.

Wypełnię me śluby dla Pana

przed całym Jego ludem.

W dziedzińcach Pańskiego domu,

pośrodku ciebie, Jeruzalem. /R.

Chwała Ojcu i Synowi,

i Duchowi Świętemu.

Jak była na początku teraz i zawsze,

i na wieki wieków. Amen. /R.

Można odmawiać chwalebny część różańca. Pochód może się odbywać w pełnym skupieniu milczeniu. W takim wypadku należy wiernych zachęcić do zachowania milczenia i do cichej modlitwy.

Jeżeli ciało przewozi się na cmentarz autobusem, w którym jedzie kapłan i uczestnicy pogrzebu, można śpiewać, odmawiać chwalebny część różańca lub zachować milczenie, od bramy cmentarza należy rozpocząć śpiew.

STACJA TRZECIA: PRZY GROBIE

*Gdy orszak pogrzebowy stanie przy grobie, inisa.int z krzyżem staje u wezłowania, a kapłan naprzeciw krzyża. Powtarza się antyfonę: **Ja jestem zmartwychwstanie i życie.***

POŚWIECENIE GROBU

Jeżeli cmentarz lub grób nie jest poświęcony, kapłan mówi:

Prośmy Boga, aby pobłogosławił grób naszego brata (*naszej siostry*).

A.

Miłosierny Boże, który dajesz odpoczynek duszom wiernych, prosimy Cię, pobłogosław ten grób i uwolnij od wszystkich grzechów duszę N., którego (*której*) ciało tutaj składamy, aby mógł (*mogła*) razem ze Świętymi bez końca radować się w Tobie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

B. Albo:

Boże, Ty natchnąłeś sprawiedliwego Józefa z Arymatei, aby złożył ciało Zbawiciela w nowym grobie. Pokornie Cię prosimy, abyś w Twojej dobroci pobłogosławił grób, który przygotowaliśmy dla naszego zmarłego brata (*naszej zmarłej siostry*). My składamy jego (*jej*) ciało w grobie, Ty przyjmij jego (*jej*) duszę do nieba. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

Kapłan kropi grób wodą święconą.

CICHA MODLITWA

Kapłan wzywa zgromadzonych do cichej modlitwy:

Wypełniając chrześcijański obowiązek pogrzebania ciała ludzkiego, z wiarą błagajmy Boga, dla którego wszystko żyje, aby ciało naszego brata (*naszej siostry*) wskrzesił w chwale i powołał go (*ją*) do społeczności Świętych. Prośmy o to w cichej modlitwie.

Wszyscy modlą się w ciszy przez dłuższą chwilę.

MODLITWA POWSZECHNA

Kapłan odmawia z wiernymi modlitwę powszechną. Wezwania modlitwy może śpiewać diakon lub kantor.

K. Nasz Pan, Jezus Chrystus, powiedział: „Ja jestem zmartwychwstanie i życie, kto wierzy we Mnie, nie umrze na wieki”. Ożywieni tą wiarą módlmy się wspólnie do Zbawiciela za naszego brata (*naszą siostrę*).

1. Jezu, Ty płakałeś nad śmiercią Łazarza, pociesz tych, którzy płaczą nad śmiercią N. (*Jana...*).

W. Wysłuchaj nas, Panie.

2. Jezu, Ty wskrzeszałeś zmarłych do życia, obdarz naszego brata (*naszą siostrę*) życiem wiecznym.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

3. Jezus, Ty obiecałeś zbawienie pokutującemu, wprowadź naszego brata (*naszą siostrę*) do nieba.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

4. Jezus, Ty obmyłeś naszego brata (*naszą siostrę*) wodą chrztu i w sakramencie bierzmowania obdarzyłeś go (*ją*) Duchem Świętym, przyjmij go (*ją*) do grona swoich wybranych.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

5. Jezus, Ty posiłałeś naszego brata (*naszą siostrę*) Najświętszym Ciałem i Krwią swoją, daj mu (*jej*) udział w uczcie Twojego królestwa.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

6. Jezus, Ty widzisz, że cierpimy z powodu śmierci naszego brata (*naszej siostry*), / daj nam pociechę płynącą z wiary i umocnij w nas nadzieję życia wiecznego.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Kapłan mówi:

"Zjednoczeni z wszystkimi wiernymi, którzy nas poprzedzili do wiecznej ojczyzny, módlmy się, jak nas nauczył nasz Zbawiciel.

Wszyscy odmawiają wspólnie Modlitwę Pańską:

Ojciec nasz...

MODLITWA KOŃCOWA

Następnie kapłan mówi:

A.

Boże, Ty dajesz ludziom życie i zmartwychwstanie, f wysłuchaj prośby, które my grzeszni z bólem zanosimy za Twojego sługę (*Twoją służebnicę*) N.; * wyzwól go (*ją*) z więzów śmierci i daj mu (*jej*) udział w radościach rajów z Twoimi Świętymi. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

B. Albo:

Wszzechmogący Boże, Ty przez śmierć krzyżową Twojego Syna, Jezusa Chrystusa, zwyciężyłeś śmierć naszą, a przez Jego chwalebne zmartwychwstanie przywróciłeś nam życie nieśmiertelne, + wysłuchaj nasze prośby za Twojego sługę N., który umarł (*Twoją służebnicę N., która umarła*) w Chrystusie i z ufnością oczekuje zmartwychwstania, * spraw, aby N., który (*a*) na ziemi poznał (*a*) Ciebie przez wiarę, nieustannie chwalił (*a*) Cię w niebie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

Następuje błogosławieństwo.

K. Niech was błogosławi Bóg, Ojciec wszelkiej pociechy, który stworzył człowieka i dał wierzącym nadzieję zmartwychwstania.

W. Amen

K. Niech Bóg udzieli żyjącym przebaczenia grzechów, a wszystkim zmarłym światła i pokoju.

W. Amen

K. Niech nam da szczęśliwe życie wieczne z Chrystusem, który prawdziwie zmartwychwstał.

W. Amen.

K. Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, i Duch Święty.

W. Amen.

Kapłan kropi trumnę wodą święconą mówiąc:

Niech Bóg da tobie pić ze źródła wody życia.

Następnie kapłan rzuca na trumnę grudkę ziemi mówiąc:

Prochem jesteś i w proch się obrócisz, ale Pan cię wskrzesi w dniu ostatecznym. Żyj w pokoju.

POŻEGNANIE PRZEZ KREWNYCH

Jeżeli jest taki zwyczaj, krewni zmarłego mogą wygłosić słowo pożegnania.

ZŁOŻENIE DO GROBU

Kapłan mówi:

Złożymy ciało naszego brata (*naszej siostry*) w grobie. Ponieważ Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy z umarłych i odnowi nasze śmiertelne ciała na podobieństwo swojego ciała uwielbionego, ufamy, że wskrzesi naszego brata (*naszą siostrę*), gdy przyjdzie w chwale.

*W czasie zasypywania lub zamykania grobu śpiewa się: **Witaj, Królowo** albo inną pieśń do NMP według miejscowego zwyczaju.*

Witaj, Królowo, Matko miłosierdzia

Wi - taj, Kró - lo - wo, Mat - ko mi - ło - sier - dzia,
ży - cie sło - dy - czy i na - dzie - jo na - sza wi - taj.
Do Cie - bie wo - ła - my wy - gnań - cy sy - no - wie E - wy.
Do Cie - bie wzdy - cha - my, ję - cząc i płą - cząc
na tym łez pa - do - le. Prze - to
O - rę - do - wni - czko na - sza,
o - ne mi - ło - sier - ne o - czy Two - je na nas zwróć.
A Je - zu - sa, bło - go - sła - wio - ny o - woc ży - wo - ta Two - je - go,
po tym wy - gna - niu nam o - każ.
O ła - ska - wa, o li - toś - ci - wa,
o sło - dka Pan - no Ma - ry - jo.

Witaj, Królowo, Matko litości

Wi - taj, Kró - lo - wo, Mat - ko li - toś - ci!
Na - dzie - jo na - sza, ży - cia słod - koś - ci!
Wi - taj, Ma - ry - jo, Mat - ko je - dy - na,
Mat - ko nas lu - dzi, *Sal - ve Re - gi - na.*

Nędzne my dzieci Ewy wołamy
Do Ciebie, Matko, z płaczem wzdychamy:
Niech nas wspomaga Twoja przyczyna,
Na tym padole, *Salve Regina!*

Zwróć, Pośredniczko, na nas wejrzenie,
Przyjmij łaskawie nasze westchnienie:
Pokaż nam, Matko, swojego Syna,
W górnej krainie, *Salve Regina!*

Witaj, Królowo nieba

Wi - taj, Kró - lo - wo nie - ba i Mat - ko li - toś - ci,
Wi - taj na - dzie - jo na - sza w smut - ku i ra - doś - ci.

K' Tobie wygnańcy Ewy wołamy synowie,
K' Tobie wzdychamy płacząc z padółu więźniowie.

Oređowniczkó nasza, racz swe litościwe
Oczy spuścić na nasze serca żałośliwe.

I owoc błogosławion żywota Twojego
Racz pokazać po zejściu z świata mizernego.

O łaskawa, pobożna, o święta Maryja,
Niechaj będą zbawieni wszyscy grzeszni i ja.

O Jezu, niech po śmierci Ciebie oglądamy,
O Maryjo, uproś nam, czego pożądamy.

Nad grobem można odśpiewać pieśń NMP: Uwielbiaj, duszo moja, Pieśń Symeona: Teraz, o Panie, pozwól odejść, wyznanie wiary lub zwrotkę pieśni wielkanocnej.

*Jeżeli pogrzeb dorosłego odbywa się z domu wprost na cmentarz, w zależności od warunków mieszkaniowych i atmosferycznych obrzęd Ostatniego pożegnania odprawia się albo w domu, zamiast psalmu i modlitwy, albo przy grobie po jego poświęceniu, zamiast modlitwy powszechnej. Antyfony: **Niechaj do raj**, oraz **Ja jestem zmartwychwstanie** śpiewa się po przekroczeniu bramy cmentarnej. Liturgię słowa odprawia się w kościele w łączności ze Mszą świętą.*